

5. Պարենի մատչելիություն¹

ACCESSIBILITY OF FOOD¹

Աղյուսակ 5.1.

Table 5.1.

Անվանական դրամական եկամուտները տնային տնտեսության մեկ շնչի² հաշվով (միջին ամսական)*

դրամ

Per capita nominal monetary income of households² (monthly average)*

drams

	Ընդամենը հանրապետությունում Total in the republic			այդ թվում՝ including					
				քաղաքային բնակավայր urban settlements			գյուղական բնակավայր rural settlements		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ընդամենը դրամական եկամուտներ Total monetary income	52 377	56 544	58 474	58 607	62 788	65 520	42 103	45 626	47 296
<i>այդ թվում՝ including</i>									
վարձու աշխատանքից from hired employment	28 800	31 420	32 198	35 371	38 634	40 309	17 963	18 805	19 331
ինքնազբաղվածությունից from self-employment	4 842	5 573	5 575	5 675	6 634	6 994	3 468	3 716	3 325
գյուղմթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից from sale of agricultural products and agricultural animals	2 674	2 955	3 491	233	308	365	6 698	7 586	8 450
սեփականությունից (վարձակալում, տոկոսներ, շահաբաժին) from property (renting, interests, share)	115	122	99	181	187	127	7	8	54
կենսաթոշակներից և նպաստներից from pensions and benefits	9 284	9 569	9 932	10 033	10 068	10 727	8 049	8 696	8 670
տրանսֆերտներից from transfers	4 698	4 932	5 563	5 248	5 287	5 619	3 792	4 312	5 475
այլ եկամուտներ other incomes	1 964	1 973	1 616	1 866	1 670	1 379	2 126	2 503	1 991

¹ Այստեղ և հետագայում տվյալները կշռված են:

Here and hereinafter the data are weighted.

² Այստեղ և հետագայում՝ հաշվարկների հիմքում դրված է անկա բնակչության թվաքանակի ցուցանիշը:

Here and hereinafter the calculations are based on the number of de jure population.

Աղյուսակ 5.2.
Table 5.2.

Անվանական դրամական եկամուտների կառուցվածքը տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով (միջին ամսական)*
Structure of per capita nominal monetary income of the households (monthly average)*

%-ով
in %

	Ընդամենը հանրապետությունում Total in the republic			այդ թվում՝ including					
				քաղաքային բնակավայր urban settlements			գյուղական բնակավայր rural settlements		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ընդամենը դրամական եկամուտներ Total monetary income	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>այդ թվում՝</i> <i>including</i>									
վարձու աշխատանքից from hired employment	55.0	55.6	55.1	60.4	61.5	61.5	42.7	41.2	40.9
ինքնազբաղվածությունից from self-employment	9.2	9.9	9.5	9.7	10.6	10.7	8.3	8.1	7.0
գյուղմթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից from sale of agricultural products and agricultural animals	5.1	5.2	6.0	0.4	0.5	0.6	15.9	16.6	17.9
սեփականությունից (վարձակալում, տոկոսներ, շահաբաժին) from property (renting, interests, share)	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2	0.0	0.0	0.1
կենսաթոշակներից և նպաստներից from pensions and benefits	17.7	16.9	17.0	17.1	16.0	16.3	19.1	19.1	18.3
տրանսֆերտներից from transfers	9.0	8.7	9.5	8.9	8.4	8.6	9.0	9.5	11.6
այլ եկամուտներ other incomes	3.8	3.5	2.7	3.2	2.7	2.1	5.0	5.5	4.2

Աղյուսակ 5.3.
Table 5.3.

Անվանական դրամական եկամուտները տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, ըստ դեցիլային խմբերի (միջին ամսական), 2015թ.
Per capita nominal monetary income of the households by decile groups in 2015(monthly average)

դրամ
drams

	Դեցիլային խմբեր Decile groups									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ընդամենը դրամական եկամուտներ Total monetary incomes	10 299	19 082	25 414	31 424	37 664	43 682	50 708	60 711	76 501	168 604
<i>այդ թվում՝</i> <i>including</i>										
վարձու աշխատանքից from hired employment	1 018	5 302	10 285	13 665	18 508	20 655	26 688	31 845	45 191	114 975
ինքնազբաղվածությունից from self-employment	260	1 441	1 768	3 510	3 660	4 575	4 277	6 973	8 077	13 903
գյուղվթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից from sale of agricultural products and agricultural animals	1 234	2 447	2 637	2 031	1 726	1 334	1 928	1 958	2 475	8 980
կենսաթոշակներից և նպաստներից from pensions and benefits	4 945	6 853	7 159	8 080	10 127	12 671	11 410	11 079	9 910	10 720
տրանսֆերտներից from transfers	526	1 097	1 665	2 395	1 857	3 114	3 949	7 227	8 692	16 476
այլ եկամուտներ other incomes	2 316	1 942	1 900	1 743	1 786	1 333	2 456	1 629	2 156	3 550

Աղյուսակ 5.4.
Table 5.4.

Անվանական դրամական եկամուտները տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, ըստ դեցիլային խմբերի (միջին ամսական), 2016թ.
Per capita nominal monetary income of the households by decile groups in 2016 (monthly average)

դրամ
drams

	Դեցիլային խմբեր Decile groups									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ընդամենը դրամական եկամուտներ Total monetary incomes	9 349	18 510	25 390	32 634	40 053	47 281	56 671	73 808	99 360	163 336
<i>այդ թվում՝</i> <i>including</i>										
վարձու աշխատանքից from hired employment	934	5 937	9 564	13 555	18 354	22 669	30 803	40 294	60 120	112 491
ինքնազբաղվածությունից from self-employment	354	856	1 635	2 864	3 640	4 228	4 046	6 178	13 079	18 930
գյուղվթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից from sale of agricultural products and agricultural animals	989	1 383	3 046	2 615	2 507	2 115	1 631	3 334	5 525	6 465
կենսաթոշակներից և նպաստներից from pensions and benefits	4 507	6 926	7 240	9 347	11 929	12 533	12 317	11 559	8 985	10 506
տրանսֆերտներից from transfers	563	1 236	1 798	2 452	2 526	4 425	6 099	9 871	8 297	12 148
այլ եկամուտներ other incomes	2 002	2 172	2 107	1 801	1 097	1 311	1 775	2 572	3 354	2 796

Աղյուսակ 5.5.

Table 5.5.

Անվանական դրամական եկամուտները տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, ըստ դեցիլային խմբերի (միջին ամսական), 2017թ.

Per capita nominal monetary income of the households by decile groups in 2017 (monthly average)

դրամ
drams

	Դեցիլային խմբեր Decile groups									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ընդամենը դրամական եկամուտներ Total monetary incomes	10 209	20 967	28 609	35 392	41 798	49 118	58 854	72 974	95 679	172 413
<i>այդ թվում՝</i> <i>including</i>										
վարձու աշխատանքից from hired employment	1 351	6 875	12 443	16 568	19 858	24 985	30 298	42 173	58 838	109 375
ինքնազբաղվածությունից from self-employment	373	1 828	2 519	2 758	3 384	3 415	6 586	6 750	8 716	19 565
գյուղմթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից from sale of agricultural products and agricultural animals	1 049	2 041	2 311	1 720	1 631	1 706	3 497	3 736	5 088	12 211
կենսաթոշակներից և նպաստներից from pensions and benefits	5 292	7 263	8 006	9 977	12 680	12 959	12 140	10 161	11 099	9 856
տրանսֆերտներից from transfers	526	1 349	2 105	2 388	3 067	4 440	5 279	8 470	9 910	18 223
այլ եկամուտներ other incomes	1 618	1 611	1 225	1 981	1 178	1 613	1 054	1 684	2 028	3 183

Աղյուսակ 5.6.
Table 5.6.

Անվանական սպառողական ծախսերը մեկ տնային տնտեսության հաշվով (միջին ամսական)*

Nominal consumer expenditures per household (monthly average)*

դրամ
drams

	2014	2015	2016	2017
Գնված սննդամթերք Food purchased	51 693	51 198	48 879	49 320
Չգնված սննդամթերք Food not purchased	12 540	11 778	12 016	11 939
Հանրային սնունդ Public catering	2 143	1 874	3 095	1 639
Ալկոհոլային խմիչք Alcoholic beverages	867	823	844	1 096
Ծխախոտ Tobacco	5 002	4 900	4 667	5 622
Ոչ սպարեմային ապրանքներ Non-food products	26 507	27 991	30 172	28 973
Ծառայություններ Services	46 464	50 052	52 283	52 853
Հանրապետական միջինը National average	145 216	148 616	151 956	151 442

Աղյուսակ 5.7.
Table 5.7.

Անվանական սպառողական ծախսերը տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով (միջին ամսական)*

Nominal consumer per capita expenditures of households (monthly average)*

դրամ
drams

	2014	2015	2016	2017
Գնված սննդամթերք Food purchased	14 513	14 768	14 146	14 464
Չգնված սննդամթերք Food not purchased	3 520	3 397	3 478	3 501
Հանրային սնունդ Public catering	602	540	896	481
Ալկոհոլային խմիչք Alcoholic beverages	244	237	244	321
Ծխախոտ Tobacco	1 404	1 414	1 351	1 649
Ոչ սպարեմային ապրանքներ Non-food products	7 442	8 074	8 732	8 497
Ծառայություններ Services	13 045	14 437	15 131	15 500
Հանրապետական միջինը National average	40 770	42 867	43 978	44 413

Աղյուսակ 5.8.
Table 5.8.

Անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը (միջին ամսական)*
Structure of nominal consumer expenditures (monthly average)*

%-ով
in %

	2014	2015	2016	2017
Գնված սննդամթերք Food purchased	35.6	34.4	32.2	32.6
Չգնված սննդամթերք Food not purchased	8.6	7.9	7.9	7.9
Հանրային սնունդ Public catering	1.5	1.3	2.0	1.1
Ալկոհոլային խմիչք Alcoholic beverages	0.6	0.6	0.6	0.7
Ծխախոտ Tobacco	3.4	3.3	3.1	3.7
Ոչ պարենային ապրանքներ Non-food products	18.3	18.8	19.8	19.1
Օտարություններ Services	32.0	33.7	34.4	34.9
Հանրապետական միջինը National average	100.0	100.0	100.0	100.0

Աղյուսակ 5.9.
Table 5.9.

Անվանական սպառողական ծախսերի մեջ սննդամթերքի (առանց ալկոհոլային խմիչքների) վրա կատարված ծախսերի մասնաբաժինը*
Share of expenses on food in nominal consumer expenditures (without alcoholic beverages)*

%-ով
in %

	2014	2015	2016	2017
Հանրապետական միջինը National average	45.7	43.6	42.1	41.6

Աղյուսակ 5.10.
Table 5.10.

Անվանական սպառողական ծախսերը տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի, քվինտիլային խմբերի, բնակավայրի տեսակի և խոցելի խմբերի (միջին ամսական)*
Per capita nominal consumer expenditures of the household by marzes and Yerevan city, quintile groups, types of settlement and vulnerable groups (monthly average)*

դրամ
drams

	2014	2015	2016	2017
Հանրապետական միջինը National average	40 770	42 867	43 978	44 413
Մարզեր Marzes				
ք. Երևան Yerevan	53 922	56 684	55 428	57 085
Արագածոտն Aragatsotn	31 004	34 821	37 615	29 167
Արարատ Ararat	41 342	43 397	48 491	48 933
Արմավիր Armavir	31 094	32 472	35 689	38 765
Գեղարքունիք Gegharkunik	29 197	31 688	36 556	34 091
Լոռի Lori	36 245	38 256	37 969	39 454
Կոտայք Kotayk	37 360	38 695	40 187	36 954
Շիրակ Shirak	33 824	32 091	33 931	34 157
Սյունիք Syunik	34 721	36 008	36 972	38 777
Վայոց ձոր Vayots Dzor	43 133	45 766	39 070	44 654
Տավուշ Tavush	28 247	30 374	31 719	38 424
Քվինտիլային խմբեր Quintile Groups				
Քվինտիլ 1 Quintile 1	15 739	16 562	16 899	16 845
Քվինտիլ 2 Quintile 2	24 458	25 507	26 077	25 602
Քվինտիլ 3 Quintile 3	32 517	34 367	36 483	33 967
Քվինտիլ 4 Quintile 4	43 648	46 051	49 233	45 979
Քվինտիլ 5 Quintile 5	87 463	91 778	91 178	99 688
Բնակավայրի տեսակը Type of settlement				
Քաղաք Urban	44 708	47 161	46 519	48 611
Գյուղ Rural	33 885	35 786	39 534	37 753

Աղյուսակ 5.10.-ի շարունակություն
Table 5.10. continuation

	2014	2015	2016	2017
Խոցելի խմբեր Vulnerable groups				
Գործազուրկի գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ Households with unemployed head	37 695	41 982	46 094	42 427
Բազմանդամ (6 և ավելի) տնային տնտեսություններ Households with many members (6 and more)	32 304	32 452	36 146	31 842
Կենսաթոշակառուներով տնային տնտեսություններ Households with pensioners	36 965	41 947	41 726	42 498
Երեք և ավելի երեխաներ (0-14տ) ունեցող տնային տնտեսություններ Households with three and more children (0-14 years old)	27 205	27 077	31 041	27 632
Կնոջ գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ Female headed households	40 626	45 406	46 503	42 883
5 տարեկան և ցածր երեխաներ ունեցող տնային տնտեսություններ Households with children at or under five	34 750	34 944	37 077	34 790

Աղյուսակ 5.11.
Table 5.11.

Սննդամթերքի (ներառյալ ալկոհոլային խմիչք) վրա կատարված ծախսերը տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի, քվինտիլային խմբերի, բնակավայրի տեսակի և խոցելի խմբերի (միջին ամսական)*

Per capita expenditures of the household on food (including alcoholic beverages), by marzes and Yerevan city, quintile groups, types of settlement and vulnerable groups (monthly average)*

դրամ
drams

	2014	2015	2016	2017
Հանրապետական միջինը National average	18 879	18 943	18 764	18 767
Մարզեր Marzes				
ք. Երևան Yerevan	20 382	20 307	19 773	20 341
Արագածոտն Aragatsotn	18 911	20 838	19 937	15 609
Արարատ Ararat	20 689	20 264	20 866	20 215
Արմավիր Armavir	13 008	14 359	14 689	15 817
Գեղարքունիք Gegharkunik	16 000	18 907	20 220	18 505
Լոռի Lori	19 725	18 383	18 666	20 024
Կոտայք Kotayk	18 805	18 073	16 140	15 017

Աղյուսակ 5.11.-ի շարունակություն
Table 5.11. continuation

	2014	2015	2016	2017
Շիրակ Shirak	19 466	18 082	18 988	16 877
Սյունիք Syunik	20 032	20 478	19 814	21 798
Վայոց ձոր Vayots Dzor	24 061	23 585	21 260	21 800
Տավուշ Tavush	15 484	15 478	16 970	19 597
Քվինտիլային խմբեր Quintile Groups				
Քվինտիլ 1 Quintile 1	7 968	8 356	8 110	7 747
Քվինտիլ 2 Quintile 2	12 444	12 895	12 470	12 575
Քվինտիլ 3 Quintile 3	16 369	16 698	16 071	16 372
Քվինտիլ 4 Quintile 4	21 160	21 519	20 851	21 326
Քվինտիլ 5 Quintile 5	36 439	35 222	36 322	35 815
Բնակավայրի տեսակը Type of settlement				
Քաղաք Urban	19 128	19 236	18 756	19 021
Գյուղ Rural	18 442	18 460	18 779	18 365
Խոցելի խմբեր Vulnerable groups				
Գործազուրկի գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ Households with unemployed head	17 183	17 932	17 279	17 303
Բազմանդամ (6 և ավելի) տնային տնտեսություններ Households with many members (6 and more)	14 770	14 963	14 367	14 619
Կենսաթոշակառուներով տնային տնտեսություններ Households with pensioners	17 648	18 759	17 714	18 107
Երեք և ավելի երեխաներ (0-14տ) ունեցող տնային տնտեսություններ Households with three and more children (0-14 years old)	13 374	13 391	12 785	13 710
Կնոջ գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ Female headed households	18 757	19 352	19 221	18 809
5 տարեկան և ցածր երեխաներ ունեցող տնային տնտեսություններ Households with children at or under five	15 825	15 645	15 389	15 558

Աղյուսակ 5.12.
Table 5.12.

Աղքատության հիմնական ցուցանիշներ^{1*}
Main indicators on poverty^{1*}

	2015	2016	2017 ²
Աղքատության մակարդակը, % Poverty incidence, %	29.8	29.4	...
որից՝ ծայրահեղ աղքատության մակարդակը, % of which extreme poverty incidence, %	2.0	1.8	...
Աղքատության խորություն, % Poverty gap, %	4.7	4.3	...
Աղքատության սրություն, % Poverty severity, %	1.3	1.1	...
Ջինի գործակից Gini coefficient			
ըստ եկամուտների անհավասարության income inequality	0.374	0.375	...
ըստ սպառման անհավասարության consumption inequality	0.279	0.286	...

Աղյուսակ 5.13.
Table 5.13.

Աղքատության և ծայրահեղ աղքատության մակարդակն ըստ բնակավայրի տեսակի^{1*}
Poverty and extreme poverty incidence by types of settlement^{1*}

%-ով
in %

	2015	2016	2017 ²
Աղքատության մակարդակը Poverty incidence	29.8	29.4	...
որից՝ ծայրահեղ աղքատության մակարդակը of which extreme poverty incidence	2.0	1.8	...
Աղքատության մակարդակը քաղաքային բնակավայրերում Poverty incidence in urban settlement	29.4	28.8	...
որից՝ ծայրահեղ աղքատության մակարդակը of which extreme poverty incidence	2.2	2.0	...
Աղքատության մակարդակը գյուղական բնակավայրերում Poverty incidence in rural settlement	30.4	30.4	...
որից՝ ծայրահեղ աղքատության մակարդակը of which extreme poverty incidence	1.7	1.4	...

¹ 2009թ-ից սկսած աղքատության մակարդակը գնահատվում է ճշգրտված մեթոդաբանության հիման վրա, որն իրականացվել է Համաշխարհային բանկի փորձագետների աջակցությամբ: 2009թ. մեթոդաբանության մանրամասները կարելի է գտնել ՀՀ ՎԿ կողմից 2010թ. հրատարակված «Հայաստանի սոցիալական պատկերը և աղքատությունը» վիճակագրական-վերլուծական զեկույցում՝ հիմնված 2009թ. ՏՏԿԱՀ տվյալների վրա (էջ201):

Since 2009 the poverty level is being estimated based on the verified methodology which was developed with the assistance of the World Bank experts. The 2009 methodological details can be found in "Social Snapshot and Poverty in Armenia" Statistical Analytical Report published by SC RA in 2010 based on 2009 ILCS.

² Տվյալները կամփոփվեն ս. թ. դեկտեմբերին:

The data will be summarized in December of this year.

Աղյուսակ 5.14.

Table 5.14.

Աղքատության մակարդակը, ըստ մարզերի և Երևան քաղաքի^{1*}

% -ով

Poverty incidence by marzes and Yerevan city^{1*}

in %

	2015**			2016**			2017 ²		
	Աղքատ Poor	որից՝ ծայրահեղ աղքատ of which extremely poor	Ոչ աղքատ Non poor	Աղքատ Poor	որից՝ ծայրահեղ աղքատ of which extremely poor	Ոչ աղքատ Non poor	Աղքատ Poor	որից՝ ծայրահեղ աղքատ of which extremely poor	Ոչ աղքատ Non poor
ՀՀ ընդամենը Total in RA	29.8	2.0	70.2	29.4	1.8	70.6
ք. Երևան Yerevan	25.0	2.0	75.0	24.9	1.9	75.1
Արագածոտն Aragatsotn	16.1	0.4	83.9	15.7	0.6	84.3
Արարատ Ararat	27.3	1.3	72.7	26.9	1.0	73.1
Արմավիր Armavir	29.6	2.1	70.4	30.0	1.5	70.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	32.1	1.3	67.9	28.8 ^o	1.0	70.5
Լոռի Lori	36.2	2.8	63.8	35.8 ^o	2.7	64.0
Կոտայք Kotayk	35.9	2.3	64.1	35.4	1.3	64.6
Շիրակ Shirak	45.3	3.9	54.7	45.5	3.7	54.5
Սյունիք Syunik	24.5	0.7	75.5	24.2	1.1	75.8
Վայոց ձոր Vayots Dzor	16.9	1.0	83.1	18.8	1.2 ^o	81.2
Տավուշ Tavush	35.3	2.0	64.7	33.8	1.9	66.2

** 2015-2017թթ.-ին ՀՀ ՎԿ-ի կողմից իրականացված տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտություններն ապահովում են մարզային և ք. Երևանի կտրվածքով նվազագույն ներկայացուցչականություն, ուստի դրանք պետք է դիտարկվեն՝ հաշվի առնելով ստանդարտ սխալները և վստահության միջակայքը:

The results of the Integrated Living Condition Survey conducted by the SC in 2015-2017 provide for minimum representativeness by regions and in Yerevan, so they should be considered by taking into account standard deviation and confidence interval.

¹ 2009թ.-ից սկսած աղքատության մակարդակը գնահատվում է ճշգրտված մեթոդաբանության հիման վրա, որն իրականացվել է Համաշխարհային բանկի փորձագետների աջակցությամբ: 2009թ. մեթոդաբանության մանրամասները կարելի է գտնել ՀՀ ՎԿ կողմից 2010թ. հրատարակված «Հայաստանի սոցիալական պատկերը և աղքատությունը» վիճակագրական-վերլուծական զեկույցում՝ հիմնված 2009թ. SSԿԱՀ տվյալների վրա (Էջ201):

Since 2009 the poverty level is being estimated based on the verified methodology which was developed with the assistance of the World Bank experts. The 2009 methodological details can be found in "Social Snapshot and Poverty in Armenia" Statistical Analytical Report published by SC RA in 2010 based on 2009 ILCS.

² Տվյալները կամփոփվեն ս. թ. դեկտեմբերին:

The data will be summarized in December of this year.

Աղյուսակ 5.15.
Table 5.15.

Ծայրահեղ (պարենային) աղքատության և աղքատության ընդհանուր գիծը (միջին ամսական)*
Extreme (food) poverty and complete poverty lines (monthly average)*

		2015	2016	2107 ¹
Ծայրահեղ (պարենային) աղքատության գիծ Extreme (food) poverty line	դրամ drams	24 109	23 313	...
	ԱՄՆ դոլար US dollars	50.4 ²	48.5 ³	...
Աղքատության ընդհանուր գիծ Complete poverty line	դրամ drams	41 698	40 867	...
	ԱՄՆ դոլար US dollars	87.2 ²	85.1 ³	...

Աղյուսակ 5.16.
Table 5.16.

Մննդամթերքի հիմնական տեսակների միջին տարեկան սպառումը մեկ շնչի հաշվով*
Average annual per capita consumption of main types of food*

	Չափի միավոր Measurement unit	2014	2015	2016	2017
Հաց, հացամթերք Bread and bakery products	կգ kg	135.7	136.6	135.1	127.1
Կարտոֆիլ Potatoes	-°-	40.2	41.5	40.3	39.8
Բանջարեղեն Vegetables	-°-	77.2	79.6	79.6	74.8
Միրգ, հատապտուղներ Fruit and berries	-°-	46.1	46.9	47.1	42.3
Շաքար Sugar	-°-	6.4	7.5	7.0	5.2
Բուսական յուղ Vegetable oil	լիտր litre	6.2	6.5	6.5	6.3
Միս, մսամթերք Meat and meat products	կգ kg	23.2	23.2	23.8	23.0
Պանիր բոլոր տեսակների Cheese of all types	-°-	9.6	10.2	10.2	9.8
Կաթ, մածուն Milk and matsun	լիտր litre	20.0	21.6	21.5	21.3
Կարագ Butter	կգ kg	1.8	1.7	1.6	1.4
Չու Eggs	հատ pieces	130.6	126.3	128.5	126.6
Չուկ, ձկներ Fish and fish products	կգ kg	2.0	1.9	2.2	2.3

¹ Տվյալները կամփոփվեն ս. թ. դեկտեմբերին:

The data will be summarized in December of this year.

² Հաշվարկի հիմքում դրված է 2015թ. արտարժույթի միջին տարեկան փոխարժեքը՝ 477.92 դրամ:
The calculation is based on the average annual exchange rate (477.92 drams) for 2015.

³ Հաշվարկի հիմքում դրված է 2016թ. արտարժույթի միջին տարեկան փոխարժեքը՝ 480.49 դրամ:
The calculation is based on the average annual exchange rate (480.49 drams) for 2016.

Աղյուսակ 5.17.
Table 5.17.

Մննդամթերքի հիմնական տեսակների միջին ամսական սպառումը մեկ շնչի հաշվով*
Average monthly per capita consumption of main types of food*

	Չափի միավոր Measurement unit	2014	2015	2016	2017
Հաց, հացամթերք Bread and bakery products	կգ kg	11.31	11.39	11.26	10.59
Կարտոֆիլ Potatoes	-՞-	3.35	3.46	3.36	3.31
Բանջարեղեն Vegetables	-՞-	6.43	6.63	6.63	6.24
Միրգ, հատապտուղներ Fruit and berries	-՞-	3.84	3.91	3.92	3.52
Շաքար Sugar	-՞-	0.53	0.62	0.58	0.43
Բուսական յուղ Vegetable oil	լիտր litre	0.52	0.54	0.54	0.52
Միս, մսամթերք Meat and meat products	կգ kg	1.93	1.93	1.98	1.92
Պանիր բոլոր տեսակների Cheese of all types	-՞-	0.80	0.85	0.85	0.81
Կաթ, մածուն Milk and matsun	լիտր litre	1.67	1.80	1.79	1.77
Կարագ Butter	կգ kg	0.15	0.14	0.13	0.12
Չու Eggs	հատ pieces	10.88	10.52	10.71	10.55
Չուկ, ձկնեղեն Fish and fish products	կգ kg	0.17	0.16	0.18	0.19

Աղյուսակ 5.18.
Table 5.18.

Մսնդամթերքի հիմնական տեսակների միջին ամսական սպառումը
մեկ շնչի հաշվով 1-ին և 2-րդ քվինտիլային խմբերում*
Average monthly per capita consumption of main food products
In I and II quintile groups of poverty*

	Չափի միավոր Measure ment unit	1-ին քվինտիլ I quintile			2-րդ քվինտիլ II quintile		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
Հաց, հացամթերք Bread and bakery products	կգ kg	10.08	9.88	9.65	10.77	10.45	10.43
Վարսոֆիլ Potatoes	-°-	3.26	2.88	3.11	3.32	3.08	3.08
Բանջարեղեն Vegetables	-°-	4.59	4.80	4.86	5.87	5.94	5.89
Միրգ, հատապտուղներ Fruit and berries	-°-	2.20	1.95	1.98	3.06	2.75	2.84
Շաքար Sugar	-°-	0.45	0.37	0.32	0.57	0.48	0.38
Բուսական յուղ Vegetable oil	լիտր litre	0.45	0.44	0.41	0.49	0.51	0.45
Միս, մսամթերք Meat and meat products	կգ kg	1.18	1.08	1.20	1.46	1.50	1.45
Պանիր բոլոր տեսակների Cheese of all types	-°-	0.62	0.64	0.62	0.77	0.77	0.77
Վաթ, մածուն Milk and matsun	լիտր litre	1.42	1.38	1.42	1.62	1.63	1.68
Վարսագ Butter	կգ kg	0.05	0.05	0.06	0.10	0.09	0.07
Չու Eggs	հատ pieces	7.50	7.62	7.16	9.52	9.55	9.16
Չուկ, ձկնեղեն Fish and fish products	կգ kg	0.07	0.08	0.10	0.10	0.15	0.14

Սննդամթերքի հիմնական տեսակների միջին ամսական սպառումը
մեկ շնչի հաշվով, ըստ խոցելի խմբերի*

Average monthly per capita consumption of main food products by vulnerable groups*

	Չափի միավոր Measurement unit	Գործազուրկի գլխավորությամբ տնային տնտեսություն Household with unemployed head			Բազմանդամ տնային տնտեսություն Households with many members		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
Հաց, հացամթերք Bread and bakery products	կգ kg	10.96	10.57	10.13	10.29	9.97	9.59
Կարտոֆիլ Potatoes	-՝-	3.24	3.08	3.17	3.07	2.70	2.90
Բանջարեղեն Vegetables	-՝-	6.12	5.93	5.43	5.40	5.30	4.92
Միրգ, հատապտուղներ Fruit and berries	-՝-	3.92	3.56	3.12	3.04	2.82	2.60
Շաքար Sugar	-՝-	0.54	0.44	0.37	0.51	0.46	0.35
Բուսական յուղ Vegetable oil	լիտր litre	0.54	0.51	0.52	0.40	0.40	0.38
Միս, մսամթերք Meat and meat products	կգ kg	1.74	1.57	1.88	1.52	1.49	1.50
Պանիր բոլոր տեսակների Cheese of all types	-՝-	0.71	0.66	0.72	0.71	0.71	0.68
Կաթ, մածոն Milk and matsun	լիտր litre	1.49	1.51	1.42	1.64	1.51	1.68
Կարագ Butter	կգ kg	0.12	0.11	0.12	0.09	0.08	0.09
Չու Eggs	հատ pieces	9.95	9.84	10.03	8.65	8.22	8.21
Չուկ, ձկներեն Fish and fish products	կգ kg	0.16	0.11	0.17	0.11	0.14	0.15
		Կենսաթոշակառուներով տնային տնտեսություններ Household with pensioners			Երեք և ավելի երեխաներ (0-14տ.) ունեցող տնային տնտեսություններ Households with three and more children (0- 14 years old)		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
Հաց, հացամթերք Bread and bakery products	կգ kg	11.37	11.29	10.55	10.21	9.77	9.62
Կարտոֆիլ Potatoes	-՝-	3.33	3.26	3.30	3.35	2.78	2.97
Բանջարեղեն Vegetables	-՝-	6.41	6.40	6.04	5.20	4.92	5.10
Միրգ, հատապտուղներ Fruit and berries	-՝-	3.76	3.69	3.16	2.71	2.58	2.75
Շաքար Sugar	-՝-	0.57	0.56	0.42	0.51	0.50	0.38
Բուսական յուղ Vegetable oil	լիտր litre	0.54	0.53	0.53	0.39	0.41	0.37
Միս, մսամթերք Meat and meat products	կգ kg	1.86	1.88	1.85	1.32	1.30	1.36
Պանիր բոլոր տեսակների Cheese of all types	-՝-	0.82	0.82	0.79	0.68	0.66	0.67
Կաթ, մածոն Milk and matsun	լիտր litre	1.78	1.77	1.67	1.81	1.72	1.93
Կարագ Butter	կգ kg	0.14	0.12	0.12	0.07	0.08	0.08
Չու Eggs	հատ pieces	10.33	10.27	10.50	8.15	8.41	7.79
Չուկ, ձկներեն Fish and fish products	կգ kg	0.15	0.16	0.19	0.10	0.13	0.12

Աղյուսակ 5.19.-ի շարունակություն

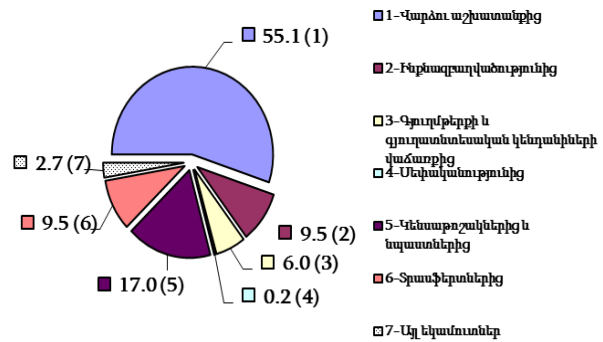
Table 5.19. continuation

	Չափի միավոր Measurement unit	Կնոջ գլխավորությամբ տնային տնտեսություններ Female headed households			5 տարեկան և ցածր տարիքի երեխաներ ունեցող տնային տնտեսություններ Households with children at the age of five or younger		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
Հաց, հացամթերք Bread and bakery products	կգ kg	11.49	11.50	10.61	10.36	9.75	9.43
Կարտոֆիլ Potatoes	-°-	3.54	3.46	3.40	3.12	2.79	2.93
Բանջարեղեն Vegetables	-°-	6.84	6.76	6.48	5.59	5.24	5.06
Միրգ, հատապտուղներ Fruit and berries	-°-	3.99	4.14	3.58	3.30	3.12	3.01
Շաքար Sugar	-°-	0.63	0.58	0.43	0.57	0.50	0.38
Բուսական յուղ Vegetable oil	լիտր litre	0.59	0.58	0.57	0.45	0.43	0.41
Միս, մսամթերք Meat and meat products	կգ kg	1.92	2.03	1.88	1.60	1.59	1.59
Պանիր բոլոր տեսակների Cheese of all types	-°-	0.86	0.84	0.81	0.71	0.69	0.67
Կաթ, մածուկ Milk and matsun	լիտր litre	1.78	1.83	1.77	1.75	1.62	1.85
Կարագ Butter	կգ kg	0.14	0.14	0.12	0.11	0.10	0.11
Չու Eggs	հատ pieces	10.77	10.73	10.81	9.10	8.82	8.78
Չուկ, ձկնեղեն Fish and fish products	կգ kg	0.16	0.17	0.17	0.12	0.16	0.16

Պարենի մատչելիությունը, որը բնութագրվում է բնակչության կողմից փաստացի սպառված պարենամթերքի մակարդակով, մեծապես կախված է առկա ռեսուրսներից, այդ թվում՝ տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտներից, որոնք հանդիսանում են բնակչության կենսամակարդակը գնահատող կարևորագույն ցուցանիշներ:

2017թ. նախորդ տարվա համեմատ արձանագրվել է բնակչության անվանական դրամական եկամուտների աճի միտում: Այսպես, տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական անվանական դրամական եկամուտներն աճել են 3.4%-ով¹: Դրամական եկամուտների աճ է արձանագրվել գյուղվթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից՝ 18.1%, տրանսֆերտներից՝ 12.8%, կենսաթոշակներից և նպաստներից՝ 3.8%: Արդյունքում, ավելացել են նաև վերը նշված աղբյուրներից ստացված եկամուտների մասնաբաժիններն ընդամենը դրամական եկամուտներում, համապատասխանաբար՝ 0.8, 0.8 և 0.1 տոկոսային կետերով: Ավելացել են նաև վարձու աշխատանքից՝ 2.5%-ով, ինքնազբաղվածությունից՝ 0.03%-ով, սակայն վերջիններիս մասնաբաժիններն ընդամենը դրամական եկամուտներում նվազել են, համապատասխանաբար՝ 0.5 և 0.4 տոկոսային կետերով: Դրամական եկամուտների անկում է արձանագրվել սեփականությունից (վարձակալում, տոկոսներ, շահաբաժին)՝ 18.9%, սակայն վերջինիս մասնաբաժինն ընդամենը դրամական եկամուտներում մնացել է անփոփոխ: Այլ եկամուտները նվազել են 18.1%-ով, որոնց մասնաբաժինն ընդամենը դրամական եկամուտներում նվազել է 0.8 տոկոսային կետով (Աղյուսակ 5.1. և 5.2.):

Գծապատկեր 7. Դրամական եկամուտների կառուցվածքը 2017թ., %

Գրեթե նույն միտումներն են արձանագրվել քաղաքային բնակավայրերում: Այսպես, քաղաքային բնակչության ընդամենն անվանական դրամական եկամուտներն աճել են 4.4%-ով: Ընդ որում, դրամական եկամուտների աճ է արձանագրվել գյուղվթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից՝ 18.5%, կենսաթոշակներից և նպաստներից՝ 6.5%, տրանսֆերտներից՝ 6.3% և ինքնազբաղվածությունից՝ 5.4%: Արդյունքում, ավելացել են նաև վերը նշված աղբյուրներից ստացված եկամուտների մասնաբաժիններն ընդամենը դրամական եկամուտներում, համապատասխանաբար՝ 0.1, 0.3, 0.2 և 0.1 տոկոսային կետերով: Դրամական եկամուտների աճ է արձանագրվել նաև վարձու աշխատանքից՝ 4.3%, սակայն վերջինիս մասնաբաժինն ընդամենը դրամական եկամուտներում մնացել է անփոփոխ: Դրամական եկամուտների անկում է արձանագրվել սեփականությունից (վարձակալում, տոկոսներ, շահաբաժին)՝ 32.1% և այլ եկամուտներից՝ 17.4%: Արդյունքում, նվազել են նաև դրանցից ստացված եկամուտների մասնաբաժիններն ընդամենը դրամական եկամուտներում, համապատասխանաբար՝ 0.1 և 0.6 տոկոսային կետերով (Աղյուսակ 5.1. և 5.2.):

2017թ. գյուղական բնակավայրերում տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով անվանական դրամական եկամուտներն աճել են 3.7%-ով: Այսպես, դրամական եկամուտների աճ է արձանագրվել սեփականությունից (վարձակալում, տոկոսներ, շահաբաժին)՝ 6.8 անգամ, տրանսֆերտներից՝ 27.0%, գյուղվթերքի և գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքից՝ 11.4%: Արդյունքում, ավելացել են վերը նշված աղբյուրներից ստացված եկամուտների մասնաբաժիններն ընդամենը դրամական եկամուտներում, համապատասխանաբար՝ 0.1, 2.1 և 1.3 տոկոսային կետերով: Դրամական եկամուտների աճ է արձանագրվել նաև վարձու աշխատանքից՝ 2.8%, սակայն վերջինիս մասնաբաժինն ընդամենը դրամական

¹ Տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված ընտրանքային հետազոտությունների հիմնական արդյունքները կառուցվածքային ցուցանիշներն են: Դրամական եկամուտների բացարձակ արժեքներն առավել օգտագործելի են դրանց կառուցվածքի և տեմպերի համար:

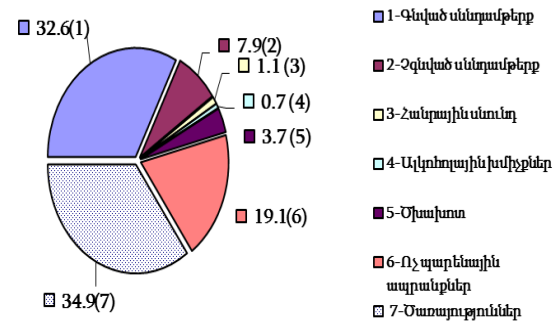
եկամուտներում նվազել է 0.3 տոկոսային կետով: Դրամական եկամուտների անկում է արձանագրվել այլ եկամուտներից՝ 20.5%, ինքնագրավածությունից՝ 10.5% և կենսաթոշակներից ու նպաստներից՝ 0.3%: Արդյունքում, նվազել են նաև դրանցից ստացված եկամուտների մասնաբաժիններն ընդամենը դրամական եկամուտներում, համապատասխանաբար՝ 1.3, 1.1 և 0.8 տոկոսային կետերով (Աղյուսակ 5.1. և 5.2.):

Դրամական եկամուտների աճին զուգընթաց բևեռացումը նվազել է: Այսպես, 2017թ. ամենաշատ ապահովված 10% բնակչության անվանական դրամական եկամուտները մեկ շնչի հաշվով 16.9 անգամ գերազանցել են ամենաքիչ ապահովված 10% բնակչության անվանական դրամական եկամուտներին (2016թ.՝ 17.5 անգամ):

Պարենի մատչելիությունը բնութագրող հաջորդ խումբ ցուցանիշները տնային տնտեսությունների ծախսերն են՝ ըստ ուղղությունների, ինչպես նաև սպառված սննդամթերքի ծավալներն ու կառուցվածքը:

2017թ. նախորդ տարվա համեմատ ամսական միջին անվանական սպառողական ծախսերը տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով ավելացել են 1.0%-ով: Ծախսերի մեջ ավելացել են ալկոհոլային խմիչքի (31.6%-ով), ծխախոտի (22.1%-ով), ծառայությունների (2.4%-ով), զնված սննդամթերքի (2.2%-ով) և չզնված սննդամթերքի (0.7%-ով) ձեռք բերման համար կատարված ծախսերը: Մինևույն ժամանակ արձանագրվել է հանրային սննդի (46.3%-ով) և ոչ պարենային ապրանքների (2.7%-ով) ձեռք բերման համար ծախսերի նվազում (Աղյուսակ 5.7.):

Գծապատկեր 8. Սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2017թ., %

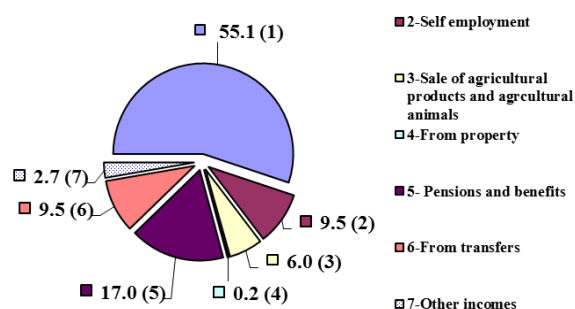
2017թ. նախորդ տարվա համեմատ 25.9%-ով նվազել են շաքարի, 10.2%-ով միրգ և հատապտղի, 7.7%-ով կարագի, 6.0%-ով հաց և հացամթերքի, 5.9%-ով բանջարեղենի, 4.7%-ով բոլոր տեսակների պանրի, 3.7%-ով բուսական յուղի, 3.0%-ով միս և մսամթերքի, 1.5%-ով կարտոֆիլի և ձվի, 1.1%-ով կաթ և մածնի մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական սպառումները: Դրա հետ մեկտեղ 5.6%-ով աճել է ձուկ և ձկնեղենի ամսական սպառումը (Աղյուսակ 5.17.):

Food accessibility, which is characterized by the level of food consumption of the population gratefully depends on available resources including households' monetary incomes, which are the most important indicators of the population living standards.

In 2017 compared to the previous year growth trend was recorded in the population's nominal monetary income. Thus per capita monthly average nominal monetary income of households increased by 3.4%¹. The increase in monetary income was recorded from the sale of agricultural products and agricultural animals by 18.1%, from transfers – by 12.8%, from pensions and benefits – by 3.8%. As a result, the shares of incomes received from the above-mentioned sources also increased in total monetary income

by 0.8, 0.8 and 0.1 percentage points correspondingly. The income from hired employment also increased by 2.5%, from self-employment – by 0.03% but the shares of the latter decreased in total monetary income by 0.5 and 0.4 percentage points correspondingly. The decrease was recorded from property (renting, interests, share) by 18.9% but the share of the latter remained unchanged in total monetary income. Other incomes decreased by 18.1%, the share of which in total monetary income decreased by 0.8 percentage point (Tables 5.1. and 5.2.).

Chart 7. Structure of monetary incomes in 2017, %

Almost the same tendencies were recorded in urban settlements. Thus total nominal monetary income of urban population increased by 4.4%. Moreover, an increase in monetary income was recorded from the sale of agricultural products and agricultural animals by 18.5%, from pensions and benefits – by 6.5%, from transfers – by 6.3% and from self-employment – by 5.4%. As a result, the shares of income received from the above-mentioned sources also increased in total monetary income by 0.1, 0.3, 0.2 and 0.1 percentage points correspondingly. The increase in monetary income was recorded from hired employment by 4.3% but the share of the latter in total monetary income remained unchanged. The decrease was recorded from property (renting, interests, share) by 32.1% and from other incomes by 17.4%. As a result, the shares of incomes received from the above-mentioned sources also decreased in total monetary income by 0.1 and 0.6 percentage points correspondingly (Tables 5.1. and 5.2.).

In 2017 per capita nominal monetary income of households in rural settlements increased by 3.7%. Thus an increase was recorded from property (renting, interests, share) 6.8 times, from transfers – by 27.0%, from sale of agricultural products and agricultural animals – by 11.4%. As a result, the shares of income received from the above-mentioned sources increased in total monetary income by 0.1, 2.1 and 1.3 percentage points correspondingly. The increase in monetary income was recorded from hired employment by 2.8% but the share of the latter in total monetary income decreased by 0.3 percentage point. The decrease was recorded from other incomes by 20.5%, from self-employment by 10.5% and from pensions and benefits by 0.3%. As a result, the shares of income received from the above-mentioned sources decreased in total monetary income by 1.3, 1.1 and 0.8 percentage points correspondingly (Tables 5.1. and 5.2.).

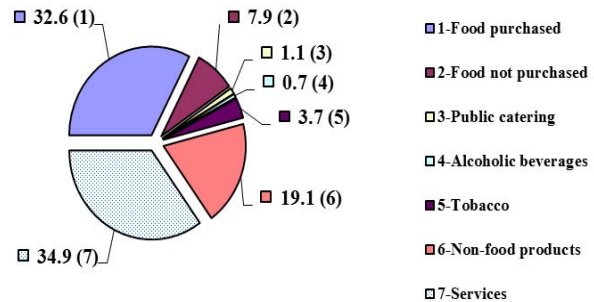
¹ The main results of the living standard integrated survey of households are structural indicators. The absolute numbers of money incomes are more usable for their structure and rates.

Along with the increase of monetary income polarization decreased. Thus in 2017 per capita monetary income of the most well-off group of the population (top 10%) exceeded the monetary income of the less well-off group of the population 16.9 times (in 2016 – 17.5 times).

The next group of indicators characterizing the accessibility of food is the expenditures of households by directions as well as the volume and structure of the food consumed.

In 2017 per capita monthly average nominal consumer expenditures of households increased by 1.0% compared to the previous year. In the structure of the total expenditures shares of expenses on alcoholic beverages increased by 31.6%, tobacco – by 22.1%, services – by 2.4%, food purchased – by 2.2% and food not purchased – by 0.7%. At the same time the expenses on public catering decreased by 46.3% and non-food products – by 2.7% (Table 5.7.).

Chart 8. Structure of consumer expenditures in 2017, %

In 2017 compared to the previous year per capita monthly average consumption of sugar decreased by 25.9%, fruit and berries – by 10.2%, butter – by 7.7%, bread and bakery products – by 6.0%, vegetables – by 5.9%, cheese of all types – by 4.7%, vegetable oil – 3.7%, meat and meat products – by 3.0%, potatoes and eggs – by 1.5%, milk and matsun – by 1.1%. Along with that the monthly consumption of fish and fish products increased by 5.6% (Table 5.17.).